

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การสรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารเวลาในการปฏิบัติภารกิจของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 ผู้วิจัยนำเสนอข้อมูล ดังนี้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารเวลาในการปฏิบัติภารกิจของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารเวลาในการปฏิบัติภารกิจของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 จำแนกตามสถานภาพในการปฏิบัติงาน วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของโรงเรียน

สมมติฐานในการวิจัย

การบริหารเวลาในการปฏิบัติภารกิจของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 แตกต่างกันเมื่อจำแนกตามสถานภาพในการปฏิบัติงาน วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของโรงเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารโรงเรียนและครู จำนวน 354 คน จากประชากรทั้งหมด 3,057 คน ได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหาร จำนวน 125 คน และครู จำนวน 229 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว และส่วนที่เกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะ เป็นการเลือกตอบ (check list)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามการบริหารเวลาในการปฏิบัติภารกิจของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (rating scale) 5 ระดับ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ส่งและเก็บแบบสอบถามจำนวน 354 ฉบับ ที่ให้กับผู้บริหารสถานศึกษา และครู ได้รับแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์กลับคืนจำนวน 354 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาคัดเลือกฉบับที่สมบูรณ์ และทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป โดยการ หาค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ทดสอบสมมติฐานโดยการทดสอบที (t - test) การทดสอบเอฟ (F - test) โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (one - way ANOVA) และทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's test)

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องการบริหารเวลาในการปฏิบัติภารกิจของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผู้ให้ข้อมูลเป็นผู้บริหารโรงเรียนร้อยละ 35.31 และเป็นครูร้อยละ 64.69 ส่วนใหญ่มีวุฒิปริญญาตรีหรือเทียบเท่าร้อยละ 65.80 มีประสบการณ์มากกว่า 15 ปี และอยู่ในโรงเรียนขนาดเล็ก

2. การบริหารเวลาในการปฏิบัติภารกิจของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 พบว่า ในภาพรวมทั้ง 4 ด้าน และทุกรายข้อ มีระดับปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

3. ผลการเปรียบเทียบความแตกต่าง การบริหารเวลาในการปฏิบัติภารกิจของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นครสวรรค์ เขต 3

3.1 เมื่อจำแนกตามสถานภาพในการปฏิบัติงาน คือ ผู้บริหาร และ ครู พบว่า ในภาพรวมทั้ง 4 ด้าน การบริหารงานบุคคล แตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่การบริหารงานวิชาการ และการบริหารงานงบประมาณ แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่การบริหารงานทั่วไป แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3.2 เมื่อจำแนกตามวุฒิการศึกษา คือปริญญาตรีหรือเทียบเท่า และสูงกว่าปริญญาตรี พบว่า ในภาพรวมทั้ง 4 ด้าน การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป แตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.3 เมื่อจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน คือ ต่ำกว่า 10 ปี 10 - 15 ปี และ มากกว่า 15 ปีขึ้นไป พบว่า ในภาพรวมทั้ง 4 ด้าน การบริหารงานวิชาการ และการบริหารงานทั่วไป แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่การบริหารงานงบประมาณ และการบริหารงานบุคคล แตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.4 เมื่อจำแนกตามขนาดของโรงเรียน คือ โรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดใหญ่ พบว่า ในภาพรวมทั้ง 4 ด้าน การบริหารงานทั่วไป แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนการบริหารงานวิชาการ แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แต่การบริหารงานงบประมาณ และการบริหารงานบุคคล แตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาการบริหารเวลาในการปฏิบัติภารกิจของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 มีประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายดังนี้

1. การศึกษาการบริหารเวลาในการปฏิบัติภารกิจของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 ใน 4 ด้าน พบว่า ภาพรวมมีระดับปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาพบว่าด้านการบริหารงานทั่วไปมีการปฏิบัติมากกว่าด้านอื่นๆ ทั้งนี้เป็นเพราะการบริหารงานทั่วไปเป็นกระบวนการสำคัญที่ช่วยประสานส่งเสริมและสนับสนุนให้การบริหารงานอื่นๆ บรรลุผลตามมาตรฐานคุณภาพและเป้าหมายที่กำหนดไว้ ผู้บริหารโรงเรียนจึงต้องให้ความสำคัญมากกว่าด้านอื่น เพราะถ้าขาดการสนับสนุนของด้านการบริหารงานทั่วไปแล้วการบริหารด้านอื่นก็จะขาดประสิทธิภาพไปด้วย สอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ (2546, หน้า 64-72) กล่าวถึง การบริหารทั่วไป หมายถึงการจัดระบบการบริหารองค์การ การให้บริการงานอื่นๆ เพื่อให้บรรลุตามมาตรฐาน คุณภาพและเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยมีวัตถุประสงค์หลักคือ การประสานงาน ส่งเสริม สนับสนุน และอำนวยความสะดวกต่างๆ ในการให้บริการการศึกษาทุกรูปแบบ โดยมุ่งให้สถานศึกษามีการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีอย่างเหมาะสมตลอดจนส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง องค์กร และชุมชน เพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผล จากความหมายดังกล่าวจึงแสดงให้เห็นถึงความสำคัญการบริหารงานด้านการบริหารทั่วไปอย่างชัดเจน การบริหารเวลาในการปฏิบัติภารกิจของผู้บริหารโรงเรียนในด้านการบริหารทั่วไปจึงต้องให้ความสำคัญมากอีกด้านหนึ่ง สำนักงานปฏิรูปการศึกษา (2545, หน้า 57) กล่าวว่า หลักการบริหารงานทั่วไปมุ่งส่งเสริมประสิทธิภาพ และประสิทธิผลในการบริหารและการจัดการศึกษา เป็นกระบวนการสำคัญที่ช่วยประสานส่งเสริมและสนับสนุนให้การบริหารงานอื่นๆ บรรลุผลตามมาตรฐานคุณภาพและเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยมีบทบาทหลักในการประสานส่งเสริม สนับสนุนและอำนวยความสะดวกต่างๆ ในการให้บริการการศึกษาทุกรูปแบบ ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ตามบทบาทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา ตลอดจนการจัดและให้บริการการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่น

1.1 ด้านการบริหารงานวิชาการ พบว่าการบริหารเวลาในการปฏิบัติภารกิจของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 ภาพรวมมีระดับปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อที่มีระดับปฏิบัติมากที่สุดคือ ส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนาวิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งมีค่าเฉลี่ยมากกว่าข้ออื่น ทั้งนี้เป็นเพราะการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครูมีผลต่อผลการเรียนรู้ของผู้เรียน และต้องสอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษาซึ่งเป็นหลักสูตรที่เกิดจากความร่วมมือ ร่วมใจของบุคคลที่เกี่ยวข้องหลายฝ่าย เช่น ผู้บริหารโรงเรียน ครู นักเรียนผู้ปกครอง ชุมชน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน จึงถือว่าการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในด้านวิชาการเป็นความหวังของทุกฝ่ายที่ต้องการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ได้รับความรู้เพิ่มเติมที่ ดังนั้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง ครูจึงต้องพัฒนาตนเองในด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ตลอดเวลา สอดคล้องกับ นิภา แยมวจิ (2550, เมษายน 25) กล่าวว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ เช่นเดียวกับ วิโรจน์ สารรัตนะ (2549, หน้า10 - 21) กล่าวว่า เป็นที่ตระหนักกันดีว่าบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนที่เป็นตัวการในการเปลี่ยนแปลง(change agent) ที่สำคัญนั้น นอกจากผู้บริหารแล้ว ครู ที่จะต้องทำหน้าที่จัดสภาพการเรียนรู้การสอนเพื่อให้เกิดความรู้ในตัวผู้เรียน ครูที่มีภาระหน้าที่อื่นอีกหลากหลายที่จะต้องทำเพื่อความก้าวหน้าของโรงเรียน ครูจะต้องก้าวทันกับสภาพการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ครูจำเป็นจะต้องมีการปรับตัวและมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ การพัฒนาครูนั้นนอกจากจะคำนึงถึงความสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในบริบททางสังคมแล้ว จะต้องคำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงในบริบทขององค์กรด้วย (organizational context) นั่นคือ หากต้องการเปลี่ยนแปลงโรงเรียนให้มีลักษณะเช่นไร ก็ต้องพัฒนาครูให้มีคุณลักษณะที่เป็นไปตามสภาพที่ต้องการนั้น ดังนั้น หากพิจารณาถึงความคาดหวังให้มีการเปลี่ยนแปลงในโรงเรียนจากแหล่งต่างๆ เช่น จากราชกิจจานุเบกษา (2550, เมษายน 26) กล่าวว่า จากมาตรฐานการศึกษา และจากนโยบายแหล่งต่างๆ การพัฒนาครูก็ต้องมุ่งให้เกิดการรับรู้และเข้าใจในการเปลี่ยนแปลงกระบวนการทัศน์ จากกระบวนการทัศน์เก่าสู่กระบวนการทัศน์ใหม่ ทั้งด้านการบริหาร ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านอื่นๆ ตลอดจนมุ่งก่อให้เกิดทัศนคติ และค่านิยมที่จะนำไปสู่การประพฤติปฏิบัติตามกรอบแนวคิดของกระบวนการทัศน์ใหม่เหล่านั้น จึงจะทำให้การพัฒนาครูเป็นไปอย่างสอดคล้องกับสภาพการเปลี่ยนแปลงในบริบทขององค์กร

1.2 ด้านการบริหารงานงบประมาณ พบว่าการบริหารเวลาในการปฏิบัติภารกิจของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 ภาพรวมมีระดับปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาพบว่าข้อที่มีระดับปฏิบัติมากที่สุดคือ ควบคุมดูแลบำรุงรักษาและจำหน่ายพัสดุในส่วนที่เป็นอำนาจหน้าที่ของสถานศึกษาตามที่ระเบียบกฎหมาย

กำหนด ทั้งนี้เป็นเพราะ การควบคุมดูแล บำรุงรักษาและจำหน่ายพัสดุ เป็นอำนาจที่อยู่ภายใต้ระเบียบกฎหมาย การปฏิบัติจึงต้องอยู่ในกรอบที่กฎหมายกำหนดถ้าผิดพลาดขึ้นมาจะมีผลทางกฎหมายซึ่งนั่นหมายถึงจะต้องได้รับโทษตามความผิดนั้น อาจจะต้องพ้นจากราชการ ดังนั้นผู้บริหารจึงต้องปฏิบัติอย่างเคร่งครัดและถูกต้องเพื่อให้เป็นไปตามระเบียบกฎหมาย สอดคล้องกับ วุฒิชัย ศรีรัตนวุฒิ (2550, กรกฎาคม 26) กล่าวว่า เมื่อปรากฏว่ามีพัสดุชำรุด เสื่อมสภาพ หรือสูญไป หรือไม่จำเป็นต้องใช้ในราชการต่อไปโดยเป็นการเสื่อมสภาพเนื่องจากการใช้งาน ความปกติ หรือสูญไปตามธรรมชาติให้เลขาธิการพิจารณาสั่งการหรือแต่งตั้งกรรมการเพื่อดำเนินการจำหน่ายต่อไป ถ้าปรากฏว่า จะต้องหาผู้รับผิดชอบให้เลขาธิการดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ การจำหน่ายพัสดุให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำกับดูแลการพัสดุของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติกำหนด

1.3 ด้านการบริหารงานบุคคล พบว่าการบริหารเวลาในการปฏิบัติภารกิจของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 ภาพรวมมีระดับปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาพบว่าข้อที่มีระดับปฏิบัติมากที่สุดคือ เป็นตัวอย่างที่ดีแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา ทั้งนี้เป็นเพราะ ผู้บริหารโรงเรียนในปัจจุบันมีความสำนึกในหน้าที่ของตนเองในการบริหารองค์กรมากขึ้น โรงเรียนซึ่งเป็นองค์กรที่สำคัญที่มีผลสูงสุดในการพัฒนาประเทศ บุคลากรในโรงเรียนจึงต้องเป็นคนที่ดี เป็นตัวอย่างต่อบุคคลอื่น ผู้บริหารโรงเรียนซึ่งถือว่าเป็นผู้นำสูงสุดในองค์กรจึงต้องเป็นตัวอย่างที่ดีที่สุด เพื่อให้บุคลากรในโรงเรียนประพฤติและปฏิบัติตาม การพัฒนาโรงเรียนในด้านต่าง ๆ ก็จะเป็นไปด้วยความเรียบร้อยเจริญก้าวหน้าต่อไป สอดคล้องกับชัยสิทธิ์ ชัยชนะสุวัฒน์ (2550, สิงหาคม 3) กล่าวว่า ผู้บริหารที่ดี ต้องเป็นผู้มีอัธยาศัย ยิ้มแย้มแจ่มใส เปิกบานมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ง่ายต่อการที่จะเข้าพบหรือปรึกษาหารือด้านการปฏิบัติงาน อย่างไม่ต้องลังเล กลัว เป็นผู้มีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนในการที่จะนำพาโรงเรียนดำเนินกิจการไปเพื่อเป็นการตอบสนองความต้องการของชุมชน และสังคมที่แท้จริง ต้องสามารถเป็นผู้นำ เป็นตัวอย่างและแบบอย่างที่ดีในด้านพฤติกรรมการบริหาร ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน และมีครอบครัวที่อบอุ่น ไม่มีปัญหาด้านชู้สาว หรือสารเสพติด อีกทั้งต้องให้ความสำคัญกับเสียงสะท้อนของผู้ปกครอง และชุมชน ที่เอาใจใส่บุตรหลาน เมื่อมีปัญหาจากการเรียนการสอน หรือพฤติกรรมที่ไม่ถูกต้อง ผู้บริหารต้องนำมาเป็นประเด็น เพื่อแก้ไขปัญหานั้นที่ ตอบปัญหาของผู้ปกครองและชุมชนได้ เช่นเดียวกับ กนก จันทร์ขจร (2550, สิงหาคม 1) กล่าวว่า ผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้นำของนักการศึกษา เป็นผู้นำของคณะครู ฉะนั้นจะต้องสามารถนิเทศงานการศึกษา ต้องสามารถให้คำแนะนำช่วยเหลือสนับสนุนการทำงานของครูด้านการเรียนการสอนได้ดี และผู้บริหารโรงเรียนในฐานะผู้นำไม่มีทางหลีกเลี่ยงภาวะผู้นำอันเป็นที่คาดหวังของกลุ่มว่าจะต้องเป็นผู้นำของครูที่ดี คือ เป็นครูที่ดีท่ามกลางครูทั้งหลาย

1.4 ด้านการบริหารงานทั่วไป พบว่าการบริหารเวลาในการปฏิบัติภารกิจของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 ภาพรวมมีระดับปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีระดับปฏิบัติมากที่สุดคือจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีให้สอดคล้องกับแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษา ทั้งนี้เป็นเพราะ แผนปฏิบัติการประจำปีเป็นแผนในการพัฒนาโรงเรียนในทุกๆด้านให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยเพื่อให้เป็นไปตามกลยุทธ์ของสถานศึกษาที่ตั้งไว้ ดังนั้นการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของทุกๆปีผู้บริหารจึงให้ความสำคัญมาก เพราะนั่นหมายถึงบ่งบอกถึงการพัฒนาการในด้านการจัดการศึกษาของสถานศึกษา รวมทั้งบ่งบอกถึงความสามารถของผู้บริหารในการบริหารโรงเรียนด้วย สอดคล้องกับ ณรงค์วิทย์ แสนทอง (2550, สิงหาคม 16) กล่าวว่า วัตถุประสงค์ของการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี คือ เพื่อให้มั่นใจว่ามีแนวทางในการสร้างความสำเร็จให้กับเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้ ป้องกันและลดความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นในการทำงานไว้ล่วงหน้า ลดความผิดพลาดและความซ้ำซ้อนในการทำงาน จัดลำดับความสำคัญและเร่งด่วนของการทำงานไว้ล่วงหน้า ใช้ในการมอบหมายงานให้กับผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นเพราะทุกคนจะทราบว่าใครทำอะไร เมื่อไหร่ อย่างไร ใช้ในการกำหนดงบประมาณค่าใช้จ่ายประจำปี และให้แผนที่วางไว้มีความเป็นไปได้และใกล้เคียงกับการที่จะปฏิบัติจริงมากที่สุด เช่นเดียวกับ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลำพูน เขต 2 (2550, สิงหาคม 21) กล่าวว่า การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2550 ต้องจัดทำให้สอดคล้องเชื่อมโยงกับนโยบายรัฐบาล แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (ฉบับที่ 10) พ.ศ. 2550 - 2554 ยุทธศาสตร์กระทรวงศึกษาธิการ การขับเคลื่อนนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปี 2550 แผนกลยุทธ์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลำพูน เขต 2 คำรับรองการปฏิบัติราชการประจำปี เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุผลตามเป้าหมายตัวชี้วัด และขับเคลื่อนนโยบายไปพร้อมกันทั้งระบบ ส่งผลให้การบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานมีคุณภาพและยกระดับมาตรฐานการศึกษา

2. การเปรียบเทียบ การบริหารเวลาในการปฏิบัติภารกิจของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 จำแนกตามสถานภาพในการปฏิบัติงาน วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของโรงเรียน ในภาพรวม

2.1 การเปรียบเทียบการบริหารเวลาในการปฏิบัติภารกิจของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 จำแนกตามสถานภาพในการปฏิบัติงาน ใน 4 ด้าน ในภาพรวมระดับปฏิบัติไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการบริหารงานวิชาการ และด้านการบริหารงานงบประมาณ มีระดับปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ ด้านการบริหารงานทั่วไป มีระดับปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .01 จึงสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผู้ตอบแบบสอบถามคือผู้บริหารโรงเรียนและครูอาจจะมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันในส่วนของการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียน เพราะบริบทของโรงเรียนและของตัวผู้บริหาร

ของผู้ตอบแบบสอบถามจะแตกต่างกันไป เช่นที่ตั้งของโรงเรียนที่อยู่ในชุมชนใหญ่และชุมชนเล็ก โรงเรียนที่ครูครบชั้นเรียน ความร่วมมือของชุมชนต่อโรงเรียน ระยะทางในการเดินทางของผู้บริหารในการไปโรงเรียน เป็นต้น จากบริบทดังกล่าวทำให้การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ และการบริหารงานทั่วไปของผู้บริหารโรงเรียนที่บริบทต่างกัน จึงใช้เวลาในการบริหารงานแตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชีระพันธ์ น้อยหลุนเลา (2543, บทคัดย่อ) ได้วิจัย เรื่องการใช้เวลาของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบการใช้เวลาในการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร จำแนกตามประสบการณ์ทางการบริหารพบว่า ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ปานกลางทางการบริหารและที่มีประสบการณ์น้อยทางการบริหารใช้เวลาในการบริหารงานกิจกรรมนักเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิพนธ์ ศิลาลอง (2544, บทคัดย่อ) ได้วิจัย เรื่องการศึกษาการใช้เวลาในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดระยอง พบว่า ผลการศึกษาเปรียบเทียบการใช้เวลาในการบริหารงานวิชาการ ด้านบุคลากร ด้านกิจกรรมนักเรียน ด้านธุรการ การเงิน ด้านอาคารสถานที่ และด้านความสัมพันธ์กับชุมชน ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยม สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดระยอง จำแนกตามประสบการณ์ทางการบริหาร และขนาดของโรงเรียน พบว่าผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสบการณ์ทางการบริหารน้อย จะใช้เวลามากกว่าผู้บริหารมัธยมศึกษาที่มีประสบการณ์ทางการบริหารมาก และผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่จะใช้เวลามากกว่าขนาดเล็กและขนาดกลางตามลำดับ

2.2 การเปรียบเทียบการบริหารเวลาในการปฏิบัติภารกิจของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ใน 4 ด้าน พบว่าในรายด้านทุกด้านและภาพรวม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เป็นเพราะว่าทั้งผู้บริหารโรงเรียนและครูที่มีวุฒิการศึกษาที่ต่างกัน ต่างก็มีความเห็นต่อการบริหารเวลาในการปฏิบัติภารกิจของผู้บริหารโรงเรียนที่เหมือนกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมเกียรติ เอี่ยมกลิ่น (2548, บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่องการใช้เวลาในการบริหารงานสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า การใช้เวลาในการบริหารงานสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามวุฒิการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ในภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 การเปรียบเทียบการบริหารเวลาในการปฏิบัติภารกิจของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 เมื่อจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน 3 กลุ่มพบว่าในรายด้าน ด้านการบริหารงานวิชาการ และ ด้านการบริหารงานทั่วไปแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 คือ ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่

ระดับ .05 จึงสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนและครูมองว่าการบริหารเวลาในการปฏิบัติภารกิจของผู้บริหารโรงเรียน ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมากน้อยต่างกันของผู้บริหารโรงเรียนมีส่วนสำคัญต่อการตัดสินใจในการปฏิบัติภารกิจในการบริหารเวลาของผู้บริหารเวลา สอดคล้องกับงานวิจัยของ วีระพันธ์ น้อยหลุนเลา(2543, บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่องการใช้เวลาของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร ผลการวิจัยพบว่า การใช้เวลาของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ทางการบริหาร ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ปานกลางทางการบริหารและที่มีประสบการณ์น้อยทางการบริหารใช้เวลาในการบริหารงานกิจการนักเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิพนธ์ ศิลาลง (2544, บทคัดย่อ) ได้วิจัย เรื่องศึกษาการใช้เวลาในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดระยอง ผลการวิจัยพบว่า การใช้เวลาในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดระยอง จำแนกตามประสบการณ์ทางการบริหาร และขนาดโรงเรียน พบว่าผู้บริหารผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสบการณ์ทางการบริหารน้อย จะใช้เวลามากกว่าผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสบการณ์ทางการบริหารมาก และผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่จะใช้เวลามากกว่าขนาดเล็กและขนาดกลางตามลำดับ

2.4 ผลการเปรียบเทียบการบริหารเวลาในการปฏิบัติภารกิจของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ใน 4 ด้าน พบว่าภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาในรายด้านพบว่าด้านการบริหารงานวิชาการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 และด้านการบริหารงานทั่วไป แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 จึงสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีความเห็นว่าขนาดของโรงเรียนเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ในการบริหารเวลาในการปฏิบัติภารกิจของผู้บริหารโรงเรียน มีแตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ วีระพันธ์ น้อยหลุนเลา (2543, บทคัดย่อ) ได้วิจัย เรื่องการใช้เวลาของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ที่ดำรงตำแหน่งอยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดกลางใช้เวลาในการบริหารงานกิจการนักเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิรเดช หาชนะ (2544, บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง การบริหารเวลาในการดำเนินการตามมาตรฐานการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด เขตการศึกษา 6 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่จัดการศึกษา 2 ระดับ กับผู้บริหารที่จัดการศึกษา 3 ระดับบริหารเวลาในการดำเนินงานตามมาตรฐานที่ 1 และ

5 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนมาตรฐานที่ 2.3 และ 4 ไม่แตกต่างกัน ผู้บริหารโรงเรียนบริหารเวลาตามแนวทางการบริหารเวลาไม่แตกต่างกัน แต่บริหารเวลาตามเทคนิคเวลาแตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย เกี่ยวกับการบริหารเวลาในการปฏิบัติภารกิจของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 หน่วยงานในส่วนกลาง ซึ่งเป็นหน่วยงานในการกำหนดนโยบายในการบริหารจัดการโรงเรียน ควรนำผลการวิจัย ในการศึกษาการบริหารเวลาในการปฏิบัติภารกิจของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 ไปวางแผนในการปรับปรุง พัฒนาผู้บริหารโรงเรียนในเรื่องการบริหารเวลาในการปฏิบัติภารกิจของผู้บริหาร และเป็นการสร้างความตระหนักให้กับผู้บริหารโรงเรียนเองให้มองเห็นความสำคัญของเวลา ใช้เวลาในการปฏิบัติภารกิจของตัวผู้บริหารอย่างเหมาะสมกับการบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป เพื่อให้สอดคล้องกับความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครู คือ การบริหารงานบุคคล ซึ่งเป็นงานที่มีระดับปฏิบัติมาก แต่น้อยกว่าด้านอื่น ควรปรับปรุงให้บริหารงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

1.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ต้องประสานงานกับหน่วยงานระดับปฏิบัติ ควรนำผลการศึกษาการบริหารเวลาในการปฏิบัติภารกิจของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 พัฒนาผู้บริหารโรงเรียนในเรื่องการบริหารเวลาในการปฏิบัติภารกิจของผู้บริหาร และเป็นการสร้างความตระหนักให้กับผู้บริหารโรงเรียนเองให้มองเห็นความสำคัญของเวลา โดยเฉพาะโรงเรียนที่มีผลงานในด้านวิชาการของผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ต่ำ อาจเป็นผลมาจากการบริหารเวลาในการปฏิบัติภารกิจของผู้บริหารโรงเรียนในด้านการบริหารงานบุคคลน้อย ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูในการตอบแบบสอบถาม คือ การบริหารงานบุคคล ซึ่งเป็นงานที่มีระดับปฏิบัติ น้อยกว่าด้านอื่น จึงควรปรับปรุงให้บริหารงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และพัฒนาการบริหารเวลาในการปฏิบัติภารกิจของผู้บริหารโรงเรียนด้านอื่นๆ ที่มากอยู่แล้วควบคู่ไปด้วย เพื่อให้การบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน มีประสิทธิผลและประสิทธิภาพสูงสุด

1.3 หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา หรือหน่วยงานอื่นๆ ทั่วไปสามารถนำผลการวิจัยในเรื่องการบริหารเวลาในการปฏิบัติภารกิจของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 ไปปรับเปลี่ยนในส่วนของการบริหารเวลาในด้านต่างๆ จากงานวิจัยนี้ เพื่อนำไปใช้กับหน่วยงานของตนให้เกิดประประสิทธิผลและประสิทธิภาพสูงสุดกับหน่วยงานได้

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

จากผลการศึกษา การบริหารเวลาในการปฏิบัติภารกิจของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 มีข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไปดังนี้

2.1 จากการศึกษาพบว่าการบริหารเวลาในการปฏิบัติภารกิจของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 ด้านการบริหารงานบุคคล เป็นด้านที่ผู้บริหารปฏิบัติได้น้อยกว่าด้านอื่น จึงควรทำการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานบุคคลเพื่อพัฒนาต่อไป

2.2 ควรมีศึกษาเรื่องการบริหารเวลาในการปฏิบัติภารกิจของผู้บริหารโรงเรียนในด้านอื่นๆ เช่น การบริหารงานสัมพันธ์กับชุมชน เป็นต้น โดยสอบถามความคิดเห็นจากกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามที่หลากหลาย เช่น ผู้ปกครองนักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น